

moes wagnaar

hofmuze

Nieuws

Het afgelopen jaar had ik weer veel **kunstzinnige projecten** (pagina 2): ik maakte opdrachtgedichten, een nieuwe Gonnagles-cd, een kindervoorstelling en ik speelde viool in: Filthy Nelly. Op filosofisch vlak heb ik uiteenlopende dingen gedaan

op het gebied van **simulatie en wetenschap** (pagina 4). Binnenkort geef ik een cursus dichten en ik heb verschillende projecten **kunst-educatie** (pagina 6) afgerond. En er zijn twee publicaties waar ik **korte besprekingen** (pagina 7) van geef.

Mijn eerste geboortekaartjestekst. Ik heb naar aanleiding van een gesprek met de aanstaande ouders Edwin en Debbie een heel kort gedicht geschreven waarin wat mij aan hun opviel, hun onderzoekende levensinstelling, naar voren komt. Edwin heeft het samengevoegd met een zwangerschapszelfportret van Debbie (www.debbievoerman.nl).

brief

Lieve vrienden en geïnteresseerden,

De vorige nieuwsbrief kwam alweer een jaar geleden, dus het is de hoogste tijd om weer eens iets te laten zien van wat me de afgelopen tijd heeft beziggehouden.

Waar mensen met heel essentiële vragen bezig zijn als "wat gebeurt er eigenlijk?", "kan het ook anders?" of "wat is wenselijk?" ben ik altijd blij als ik daarbij mijn technieken uit kunst en filosofie mag inzetten (zie ook pagina 8). Mochten jullie hier thuis of op het werk behoefte aan hebben bel of mail me dan.

Liefs en vriendelijke groeten,

Moes (06 53554820/m@hofmuze.nl)

Wederkerigheid

Ik zet jouw ogen op en
verlies prompt mijn zware hoofd
dag hoofd, ik ben er even niet

ik vraag of ik altijd zo ben
maar met jouw lippen en jouw stem
nog voor ik antwoord wankelt alles

wie bewondert er nu wie en
vang jij alsjeblieft mijn lichaam op
dan draag ik jou op handen.

moes wagenaar

hofmuze

Kunstzinnige projecten

Een greep uit het resultaat van een jaar lang dichten, zingen, vioolspelen, jongleren, tekenen en theater maken.

Bruidsgedichten

Afgelopen zomer heb ik met Jan Koornstra nog een tweede bruidslied geschreven en opgenomen. We hebben het uitgevoerd tijdens de ceremonie in het stadhuis van Purmerend. Je kunt het liedje vinden als tweede liedvoorbeeld op mijn eigen website: www.bruidsgedichten.nl. Op deze website heb ik ook een zevental schrijftips gezet voor het zelf schrijven van (bruids-)gedichten. Tot het einde van dit jaar geef ik gratis schrijfhulp voor het schrijven van bruidsgedichten. De tips staan ook hieronder. Binnenkort kom ik met mijn bruidsgedichten in het magazine *Bruid en Bruidegom*, op de website Huwelijk.nl en ik sta al op het weblog *Hip je huwelijk in*.

“Ons lied was echt prachtig, paste heel goed bij de sfeer en gaf heel veel diepgang aan de ceremonie. Bijna niemand kon het drooghouden. Voor ons was dit echt hét hoogtepunt van de dag.”

*Mirjam (bruid),
op trouwforum.nl*

foto: Bart van de Biezen

Bedrijfsgedichten

Deze zomer heb ik ook mijn tweede bedrijfsgedicht gemaakt waarin ik duidelijk maak wat er in een onderneming gebeurt. Zie de indexpagina van www.kunstentechniekwerk.nl voor het gedicht. Wellicht gaan mijn bedrijfsgedichten ook eens een rol spelen in marketingteksten. Laatst heb ik hierover contact gehad met de copywriter Loes Grootens van A-Z Partners in tekst uit Borne.

Autonomoem dichten

Naast het opdrachtdichten schrijf ik ook veel vrij werk waar ik ook mee optreed.

Er springen dingen door je
hoofd, er zingen slingers
requiem, er wringen vingers vol
los zand, maar afscheid? Nee.
Geef maar namen.
Noem maar op.
Leg maar neer.

(SMS-gedicht)

Zeven schrijftips voor het schrijven van bruidsgedichten:

1. Zorg ervoor dat het schrijven leuk is.
2. Stel globaal een onderwerp vast.
3. Durf er een zootje van te maken.
4. Laat het gedicht lekker klinken.
5. Laat het gedicht voor zichzelf spreken.
6. Zoek schrijftechnische vragen uit.
7. Kijk er met een frisse blik weer naar.

Meer info op www.bruidsgedichten.nl

Ik heb bijvoorbeeld opgetreden op Folkwoods in Eindhoven en op het festival *Cult en Tumult* in Veldhoven met mijn (jongleer-)poëzie. Eerder dit jaar stond ik bij *Eerst!* in Enschede.

moes wagnaar

hofmuze

Gonnagles cd

Met de Gonnagles hebben we in februari op de noabers balfolknacht een nieuwe cd uitgebracht. De cd met 17 eigen composities en het boekje met o.a. vijf liedteksten zitten in een grotendeels zelfgemaakt houten doosje. De liedjes zijn op verschillende plekken online te beluisteren. De cd kost 15 euro en je kunt hem gemakkelijk bestellen op www.gonnagles.nl. Binnenkort spelen we in Hildesheim, Hannover en Groningen.

William Project

Ik heb met Frank en Erik uit de Gonnagles een balfolk-improvisatieproject gestart. We waren al te horen in Enschede, Utrecht, Leiden en

Nijmegen. We maken al improviserend balfolkmuziek, soms gemengd met eigen poëzie.

Kindervoorstelling

In opdracht van de bibliotheek Hengelo heb ik met Bernhard Christiansen een interactief en literair stuk voor kinderen gemaakt en uitgevoerd: Het vliegen van de avocado. Er zitten bijvoorbeeld absurde dialogen in, geschreven door Bernhard, en een jongleerverhaal en een muzikaal verhaal met viool van mij. We voeren hem komend jaar weer in Hengelo op en wie weet nog wel vaker ergens.

Filthy Nelly understudy

De speedfolkband Filthy Nelly was op zoek naar een violiste die tijdelijk alle optredens en

later een deel van de optredens mee wilde spelen. Ik ben dat geworden en heb inmiddels al een groot deel van hun 'stuiter-repertoire' geleerd. Ook zij presenteren binnenkort een cd.

Man en Moes

Dit jaar hebben we opgetreden in de bieb van Veldhoven, in een kraakpand in Amsterdam en in een pop- en een buitenpodium in Hengelo. Voor meer info en liedjes, zie: www.manenmoes.nl.

Gonnagles houden muziekfeest in ere

ENSCHDE - Anita van Brunshot straalt. „Dit maakt me blij, hartstikke blij.“ De vrouw uit Zoelen (bij Tiel) is speciaal doze zaterdagavond naar De Jaargetijden in het Volkspark gegaan voor het Enschedese folkcollectief de Gonnagles. Die houden met een Balfolk-nacht een mooie muzikale traditie in ere. Het muziek- en dansfeest (het enige overblijfsel van Februari Muziekmaand) wordt voor het zesde jaar gehouden. Anita was er bijna alle keren bij. „Maar ook tussendoor ben ik naar hun optredens geweest. Echt schitterend!“ Zij is een van de honderden bezoekers. De grote zaal van De Jaargetijden is goed gevuld met dansend en relaxend publiek. Beneden, maar ook boven op de emloop waar in stille hoekjes jonge stellen cirkelen. De muziek is afwisselend opzwepend en heel easy. Het publiek is ingetrogen. Opvallend veel jongens met sjaarten en vrouwen met lange rokken die feestelijk zwieren over de dansvloer. Voor de Gonnagles zelf is het ook een feestavond. Ze houden hun

TC Tubantia, 27-2-2010

Folkcollectief de Gonnagles speelde zaterdag een grotendeels nieuw en heel afwisselend repertoire tijdens de Noabers Balfolknacht. Honderden bezoekers genoten van het gratis muziekspektakel: actief op de dansvloer of relaxend op de plekken eromheen. foto Lars Smoek

tweede cd ten doop: 'CD II: Ten Bal'. Een productie vol inventiviteit en huionijverheid. Er staan zeventien zelfgeschreven, moderne folknummers op. Het is verpakt in een opmerkelijk houten hoesje, waarin de naam van de groep met laser is uitgezaagd.

Na het optreden van de Gonnagles vervolgt het feest met het Frans-Quintet à Claques. Een legendarisch gezelschap.

Bij de uitgang hangt een poster en worden flyers verspreid voor opnieuw een folkbal. In Amsterdam, komende zaterdag.

- B: ...heeft iemand anders nog een idee over wat voor geluid een egel maakt?
- M: Bernhard, houd maar op, dit was toch al niet zo'n leuk verhaal.
- B: Dit was wel een leuk verhaal.
- M: Maar alle dieren werden bang en de slang werd opgegeten...!
- B: Nou, voor egels was dit anders wél een leuk verhaal.
- M: Ik ga wel iets gezelligs doen, weet je wat gezellig is? Koekjes...

Uit: Het vliegen van de avocado, 2010

moes wagenaar

Simulatie en wetenschap

Het is nu twee jaar geleden dat ik ben afgestudeerd bij de studie Wijsbegeerte van Wetenschap, Technologie en Samenleving op het onderwerp 'Simulatie in de filosofie' en nog steeds speelt simulatie bij mijn wetenschaps- en techniekfilosofische activiteiten een belangrijke rol.

Improtour de Nano

Als techniekfilosoof heb ik geholpen bij het opzetten van een serie improvisatietheatervoorstellingen over nanotechnologie. Ik heb samen met Regine Hilhorst van Theatergroep de Nieuwe Koning een show ontwikkeld die bestaat uit filmpjes, sprekers en spelstructuren voor improvisatietheater waarmee we een interessant

perspectief op nanotechnologie geven. Zo gaan we bijvoorbeeld in op het principe dat problemen die optreden bij het gebruik van nanotechnologie ook vaak op te lossen zijn met andere nanotechnologietoepassingen. Je kunt denken aan gezondheidsproblemen, milieuproblemen, maar ook praktische problemen of sociale problemen. Als je dit uitspeelt door voor elk probleem een deurverkoper aan te laten bellen met een nieuw product, dan zie je hoe dit soms een zegen zal zijn en soms eerder dweilen lijkt met de kraan open. De voorstelling brengt op deze manier dilemma's naar voren waar we tegenaan lopen nu nanotechnologie ons steeds voor nieuwe situaties plaatst.

Knopjesmuseum

Eind 2009 ben ik een aantal keer gastvrouw geweest op het binnenvaartschip waarmee de Spullenmannen Harmen en Diane van hun knopjesmuseum een reizende expositie hadden gemaakt. De Spullenmannen focussen zich op situaties waarbij oorzaak en gevolg niet altijd intuïtief te voorspellen zijn. Ze werken met simulaties om de invloed van kleine veranderingen

hofmuze

Installatie uit het knopjesmuseum

voor grotere systemen zichtbaar te maken. Op een interactieve en esthetische manier laten ze bijvoorbeeld zien waar de aarde overstroomt als het water stijgt en hoe de plakkerigheid van cellen aan andere cellen invloed heeft op de zelforganisatie van cellen in organismes. In het knopjesmuseum ervaar je dat je deel uitmaakt van complexe systemen en dat daar andere strategieën voor nodig zijn om mee om te gaan dan overzichtelijke oorzaak-gevolgrelaties die tot nu toe vaak zijn gebruikt om de wereld mee te begrijpen. Met de Spullenmannen denk ik graag over de wereld en over kunstzinnig onderzoek na. Meer info op www.knopjesmuseum.nl.

moes wagenaar

hofmuze

Virtuele verhalenverteller

Op 19 mei 2010 is Ivo Swartjes gepromoveerd aan de Universiteit Twente. Bij de ceremonie die daarbij hoorde ben ik een van zijn paranimfen geweest. Ivo heeft zijn PhD-thesis geschreven over het principe van 'virtueel verhalen vertellen en schrijven', wat inhoudt dat een schrijver geen verhalen zelf schrijft, maar een verhaalomgeving opzet in een computer waarin verhalen gegenereerd kunnen worden. Als theoretische grondslag voor deze nieuwe manier van verhalen maken heeft hij gebruikgemaakt van het theoretisch

kader dat ik bij mijn afstuderen heb bedacht, gebaseerd op ideeën van C.S. Peirce.

Leidinggeven aan improvisatie

Gijs van Bilsen is het afgelopen jaar bezig geweest met een afstudeeronderzoek naar manieren van leidinggeven aan improviserende ontwerpteams binnen bedrijven. Hij heeft gebruik gemaakt van de door mij ontwikkelde methode van theatersimulatie (Flits) om de paradox van leidinggeven aan improvisatie (die bestaat uit controle houden versus vrijheid geven) op te lossen. Ik heb

geholpen met het vormgeven van zijn onderzoek en ik was regisseur tijdens de simulaties.

Burgerschapsvorming

Dit jaar ben ik door mijn vader, Henk Wagenaar, betrokken bij zijn promotieonderzoek naar burgerschapsvorming voor kinderen. Ik hielp bij het analyseren van het gedrag van kinderen, om erachter te komen wat kinderen op de basisschool kan worden bijgebracht op het gebied van burgerschap. Eerder was er wel aandacht voor *hoe* kinderen zich in lastige sociale situaties gedragen, maar het is nieuw om uit te zoeken *waarom* ze zich zo gedragen. Doen ze dit op basis van sociale, politieke of economische argumenten? En op basis van eigenbelang, regelgeving, uit respect of uit inlevingsvermogen in de betrokkenen? Dit onderzoek focust zich dus op de principes die aan goed gedrag ten grondslag liggen. Het onderwijzen van de principes helpt erbij dat kinderen zich straks telkens in de veranderende maatschappij een juiste houding aan kunnen meten. Het promotieonderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met het Cito.

Little red riding hook

Toen het feest was zette ik de deuren tegen elkaar open: welkom uitzicht, vergezicht en iedereen die komt en praat verhalen laat ontstaan uit chaos

er was eens een feest en zelfs het luikje naar boven ging open

daarna ben ik met wat ik dragen kon richting de zee gelopen: kijk maar, kijk, ik ga in avondlicht met een klein mandje over straat en zie die glimlach, dat ben ik.

Illustratie: Annelies van der Veen

moes wagnaar

Kunsteducatie

De komende weken geef ik een cursus en in het voorjaar heb ik een aantal lesprojecten afgesloten.

Campusgedichten schrijven

In oktober en november ben ik docent vanuit Vrijhof Cultuurcentrum voor een cursus dichten. In de cursus bekijken we gedichten van dichters van andere universiteiten, we gaan in op de insteek die je kunt kiezen als campusdichter en natuurlijk op het dichten zelf. Deze cursus is

Dichter gezocht (m/v)

Over ons, wij kunnen lopen
lopen dagelijks driemaal
naar de koffieautomaat en terug

jij, wie je ook bent, kunt
stilstaan, rondkijken en
aarzelt als je ons herkent

wij vragen met de opgespaarde
moed van dagen: laat ook ons
vertragen, omzien - twijfelen.

opgezet met het oog op de komende campusdichterverkiezing in het kader van het vijftigjarig jubileum van de UT. Omdat ik zo nauw betrokken was bij het tot stand komen van de verkiezing doe ik in principe niet mee, maar ik geef dus wel de cursus, ik geef een coaching en ik heb het gedicht dat hiernaast staat geschreven dat bij de promotie van de verkiezing wordt gebruikt.

Concordia

Na een keer of negentig op en neer te zijn gefietst naar basisschoolklassen in heel Enschede en na heel veel te hebben geleerd over poëzieles geven aan kinderen, heb ik besloten om het stokje over te dragen aan anderen en weer wat meer tijd te stoppen in filosofische projecten. Voor een van de lessen had ik een stopmotionfilmpje gemaakt ter inspiratie van mijn leerlingen: <http://youtu.be/YW6YbGyTOeY>. Ze zijn vervolgens in de les ook zelf met lettervermicelli aan de slag gegaan.

hofmuze

Quasimodo

Voor het afscheidsconcert van de band Quasimodo heb ik het lespakket ontwikkeld dat de leerkrachten zelf met de kinderen uit konden voeren. De voorstelling 'Verboden voor kinderen' is voor meer dan 2600 kinderen gespeeld in het muziekcentrum.

Het voorbereidende lespakket bestond uit brieven, spelletjes, luister-, schrijf-, filosofer-, knutsel- en tekenopdrachten. Het was een heel uitdagend en veelzijdig project waar ik met veel plezier aan heb gewerkt in nauwe samenwerking met iedereen bij Quasimodo. De lerarenhandleiding is prachtig vormgegeven door Jet Kruger.

moes wagenaar

hofmuze

Korte besprekingen

Het afgelopen jaar heb ik twee dingen gelezen waarover ik jullie nog graag iets wil vertellen. Een artikel van Anna Backerra en een boek van Hans Achterhuis.

Nieuwe kwantumtheorie

Anna Backerra is een fysica en componiste uit Deventer die ik twee jaar geleden leerde kennen. Anna is al langer dan ik leef bezig met haar onderzoek naar een verklaringsmodel voor het gedrag van kwantumdeeltjes. En nu, na veertig jaar, is ze erin geslaagd om een heel nieuwe kijk op kleine deeltjes – door haar ‘Heizenberg events’ genoemd – te presenteren waaruit zelfs de wetten van Maxwell zijn af te leiden. De nieuwe kijk van Anna houdt in dat er twee karakters (een gefocust en een ongefocust) in een H-event aanwezig zijn die zich om de beurt als belangrijkste tonen, interactie met andere deeltjes zorgt voor verschijnselen die met dit

model zijn te verklaren. Haar artikel is gepubliceerd in het tijdschrift *Physics Essays*.

Hans Achterhuis

Mijn meest inspirerende colleges op het gebied van de filosofie heb ik van professor Hans Achterhuis gekregen. Inmiddels is hij met emeritaat en begin 2010 is nog een nieuw boek van hem uitgekomen: *De utopie van de vrije markt*. In het boek staat hoe vanuit een utopie, beschreven is door Ayn Rand, het liberalisme op veel plekken is omgeslagen in neoliberalisme. Bij het laatste ideaal zorgt de overheid er enkel voor dat de markt vrij spel heeft en is de taak van de overheid dus niet meer om de zwakkeren te beschermen. Hans Achterhuis laat zien waar dit neoliberale ideaal is

doorgevoerd en wat voor rampzalige gevolgen dit had, zoals bijvoorbeeld de economische crisis, waarna zelfs voorvechters van het eerste uur de catastrofale uitwerkingen van het ideaal zijn gaan inzien. Helaas (en gek genoeg) moet Hans Achterhuis constateren dat de economische crisis en de inkeer bij de grondleggers nog steeds niet genoeg zijn om het gros te overtuigen dat het belangrijk is de radicale utopische ideeën van Rand te verwerpen en de overheid de taak terug te geven om de zwakkeren te beschermen. Tijd voor een dystopie over de vrije markt in romanvorm?

Eerlijk

Bind mij maar vast, vriend, doe je best er zijn voldoende stukjes touw om mij te laten zien dat alles scheef hoort hier.

Heel knap gedaan als ik precies zo schuin hang als de stoel waar ik op zit en als de vloer maar ik word misselijk van de zwaartekracht.

Ik kom wel los en ook al is het dan pas later - en al ben jij daar dan niet bij ergens schud ik alle restjes touw weer van me af.

moes wagnaar

hofmuze

Boven: associatieve illustratie op de voorkant van de master thesis van Frank van Vliet. De thesis 'Threat detection systems' gaat over het automatisch herkennen en het automatisch maken van profielen van hackers.

Behoeftte aan essentie

Waar ik echt blij van word is als ik iets maak waardoor iets opeens overzichtelijk wordt, of beter lijkt te kloppen.

Samenhang

Als ik een gedicht schrijf of een act maak, dan probeer ik net zo lang te puzzelen tot er uit ogenschijnlijk losse dingen een mooie samenhang naar voren komt. Ik wil heel respectvol voelbaar maken wat er speelt.

Een belangrijke vorm van samenhang is dat wat ik maak ook daadwerkelijk aansluit bij de vraag die speelt (semiose), maar ook zoek ik naar verbanden met andere dingen waar we al beter grip op hebben (associatie), om de kennis die we daarover hebben te kunnen benutten voor nieuwe onderwerpen.

Verbeelding en diepgang

Ik laat mensen graag op een nieuwe manier kijken. Naar elkaar en zichzelf: bijvoorbeeld met liedjes, kleine acts en interviews. Of naar thema's: ik heb bijvoorbeeld in een uitgave voor de Nacht van de Nacht en in een tijdschrift voor Slow Management gestaan met een liedtekst. Ik vind het heel mooi om op deze manier met verbeelding diepgang aan te kunnen brengen en met essentiële dingen bezig te kunnen zijn.

Contact

Heb je ideeën, opmerkingen of opdrachten voor mij? Ik zie ze met belangstelling tegemoet.

ik dicht
met simpele lijnen
wat is
wat kan

hofmuze

moes wagnaar
kunst en filosofie

06 5355 4820
m@hofmuze.nl
www.hofmuze.nl